

بخش معرفی کتاب

از میان معرفیهای رسیده شش کتاب برای این بخش برگزیده شده تا
از نظر پژوهشگران و علاقه مندان به ترجمه بگذرد. اختصاراتی که
در انتها معرفیها آمده به ترتیب متعلق به خانم دکتر سیمین دخت -
جهان پناه (س، ج.) و آقای دکتر علینقی خرازی (ع، خ.) است.

Content of General Education in Relation to Occupational Training, Country Experiences. Bangkok: Unesco, 1988.

" محتوای آموزش عمومی و رابطه آن با آموزش حرفه‌ای "، حاصل بررسی گروههای مطالعاتی ده کشور استرالیا، چین، هند، مالزی، پاکستان، فیلیپین، کره، ویتنام، تایلند و ترکیه است، سیاستها و هدفهای نظام آموزشی متداول هر کشور در ارتباط با آماده‌سازی و تربیت افراد ماهر و مناسب برای عهده‌داری مشاغل مختلف بررسی شده و پس از نتیجه گیری‌های جمعی و تشخیص علل ناهمانگی، پیشنهادهایی در رفع این ناهمانگیها و ایجاد ارتباط میان آموزش و بازار کار ارائه گردیده است. کتاب شامل پنج بخش است که در زمینه سیاستهای آموزشی، آموزش حرفه‌ای، گرایش‌های حرفه‌ای، ارتقاء و بهبود سطح آموزش عملی برای تسهیل کاریابی و بالاخره توصیه‌های کارشناسی به بحث می‌پردازد.

س. ج.

Education, Progress technipue, industrialisation: experience des pays Socialistes. by R. Avakov. Paris: Unesco, 1988.

" ارتباط میان آموزش و پرورش، پیشرفت فنون و صنعتی شدن : تجربه کشورهای سوسیالیست "، نوشته آوکف، بر اساس این سوال شکل گرفته است که آموزش و پرورش با رشد صنعت و تکنولوژی چه رابطه‌ای دارد؟ یا به زبانی دیگر، رشد، بخصوص رشد صنعتی و تحولات علمی و فنی چه تاثیری در پیشبرد نظام و تشکیلات آموزشی، در ساختار آموزش عالی و آموزش متوسطه، تخصصی و نیز در تغییر گونه‌ها و شکل‌های آموزش عالی و متوسطه ادارد؟ سوال فوق، امروزه، اساسی‌ترین مسئله مدرسان، برنامه‌ریزان و تصمیم‌گیران آموزشی است. موسسه بین‌المللی برنامه‌ریزی یونسکو برای پاسخگویی به این سوال اساسی، طرحی را پیشنهاد کرد که هدف آن بررسی نظام‌های آموزشی و نظام‌های تربیت متخصص و برنامه‌ریزی این دو نظام در ارتباط با فرایند صنعتی شدن و پیشرفت علمی و فنی بود. کتاب حاضر جمع بندی از نتایج بررسی‌های طرح فوق در کشورهای سوسیالیستی است.

نویسنده، کتاب از اعضا اصلی موسسه بین‌المللی برنامه‌ریزی آموزشی، از ۱۹۷۶ تا ۱۹۸۵ رئیس طرح تحقیقاتی " ارتباط میان آموزش، صنعتی شدن و پیشرفت تکنیکی "، و در حال حاضر سرپرست بخش کشورهای درحال رشد در موسسه اقتصاد جهانی و ارتباط‌های بین‌المللی، وابسته به آکادمی علوم شوروی در مسکو است. وی در نگارش این کتاب به نتایج بررسی‌های طرح پیشنهادی یونسکوا کتفانکرد و از نتایج تحقیقات قبلی موسسه بین‌المللی در این خصوص و نیز از منابع دیگری همچون آمار رسمی، اطلاعات منتشر شده توسط متخصصین کشورهای سوسیالیست، مجلات علمی متعدد و امثال آن بهره برده است.

در سه قسمت اصلی کتاب این مطالب آمده است:

الف. جامعه سوسیالیست و آموزش و پرورش: تحول در جامعه و آموزش نو، آموزش و پرورش و اقتصاد سوسیالیستی.

ب. پیشرفت علمی و فنی، سطح آموزشی و ساختار اشتغال: پیشرفت علمی و فنی و ساختار اشتغال، سطح سواد و آموزش حرفه‌ای.

ج. نظام آموزشی و برنامه ریزی آن در عصر انقلاب علمی و فنی: تحول در نظام آموزشی، گسترش کمی و بهبود کیفی، الگویی از توسعه سریع و برنامه ریزی آموزشی همگام با آن.

معرفی ...

Ego Defenses and the legitimation of Behavior, by Guy Swanson. Cambridge University, 1988.

"دفاع از " خود " و مشروعيت رفتار "، نوشته کای سونسون، استاد دانشگاه برکلی، تلاشی نوجهت تفسیر مکانیسم‌های دفاعی انسان است. دکتر سونسون بر خلاف کسانی که مکانیسم‌های دفاعی را غیر عقلانی و غیر آکاهانه می‌دانند معتقد است که مکانیسم‌های دفاعی به صورتی واقع بینانه از سوی فرد جهت حفظ رابطه او با خودش و دیگران طراحی می‌گردد تا روابط موجود بین او و دیگران را پایدار نگه دارد.

وی اساساً "مکانیسم‌های دفاعی را پدیده‌ای اجتماعی دانسته، وجود آنها را لازمه حیات اجتماعی می‌پنداشد بطوری که به هنگام نقش مقررات و قواعد موجود فیما بین، از سوی فرد به کار گرفته می‌شود تا موجبات اتفاق خود و دیگران را فراهم سازد و خود را از فشار اضطراب ناشی از نقش آن قواعد رهایی بخشد.

دکتر سونسون در این راستا معتقد است که به تناسب پیچیدگی و رشد سطح روابط اجتماعی در گروهها، مکانیسم‌های دفاعی پیچیده‌تری از سوی فرد به کار گرفته می‌شود، بطوریکه فرد برای استفاده از بعضی مکانیسم‌ها الزاماً "باید از توانایی ذهنی بالایی برخوردار باشد. وی جدولی را ارائه می‌دهد که در آن مکانیسم‌های دفاعی احتمالی برای هر سطح از رشد روابط اجتماعی را پیشنهاد کرده است. دکتر سونسون با مطالعاتی که انجام داده و گزارش آنها را مشروحاً در کتاب خود آورده است، نظریه خود را تائید شده از طریق مطالعات تجربی معرفی می‌کند.

این کتاب برای اساتید و دانشجویان روانشناسی بویژه کسانی که در زمینه عوامل رفتاری انسان مطالعه می‌کنند قابل توصیه است.

ع. خ.

Innovation dans l'enseignement des sciences et de la technology, Sous la direction de David Lagton. Paris: Unesco, 1988, 2 vols.

"نوآوری در آموزش علوم و تکنولوژی" که جلد اول آن به زبانهای انگلیسی، عربی، فرانسه، اسپانیائی و روسی و جلد دوم آن به زبان انگلیسی است، برای استفاده مدرسان علوم در آموزش عالی، متخصصان برنامه‌ریزی آموزش علوم، مسئولان وزارت خانه‌های آموزش و پرورش و کلیهٔ معلمان دست اندکار آموزش علوم نوشته شده است.

جلد نخست این کتاب به نوآوری در آموزش فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی و ریاضی (رشته‌های تخصصی و غیر تخصصی) و نیز آموزش تکنولوژی، تغذیه و بهداشت اختصاص دارد. برخی از جنبه‌های آموزش علوم و تکنولوژی در این جلد تجزیه و تحلیل شده است، از قبیل: کاربردهای آموزش علوم و تکنولوژی در اجتماع، تطبیق آن با وضع و نیازهای محیط ارتباط آن با صنعت و کشاورزی و... . نوآوری های ارائه شده، در این جلد هم در مرور داده شده‌اند. در این جلد نیز از بحث‌هایی مانند آموزشی مختلف و هم در مورد به کارگیری روشها و وسائل جدید آموزشی همچون کامپیوتر در تدریس علوم، ریاضیات و غیره بحث شده است. کاربرد نتایج حاصل از طرح‌های تجربی و پژوهش‌های علمی در ارتباط با گسترش مدام و فراگیر آموزش علوم و تکنولوژی نیز از بحث‌های دیگر این جلد از کتاب است.

موضوع اصلی جلد دوم کتاب بررسی آموزش علوم و تکنولوژی در عصر تحولات سریع علمی و فنی است و شامل چهار بخش با عنوان‌های زیر است:

- آشنایی صحیح با علوم و تکنولوژی.
  - عیر تخصصی کردن آموزش علوم و تکنولوژی.
  - آموزش علوم و تکنولوژی و زندگی فعال.
  - وسائل و روش‌های مورد استفاده در آموزش علوم و تکنولوژی.
- مسائلی که در این راستا مطرح شده عبارت است از:
- کمک‌هایی که آموزش علوم و تکنولوژی درآماده سازی جوانان برای اشتغال به کار و بهبود زندگی خصوصی می‌تواند داشته باشد.

صرفی ...

- لزوم همکام سازی آموزش علوم و تکنولوژی با پیشرفت‌های تازه علوم و تکنولوژی
علی‌رغم رکود در نظام‌های آموزشی موجود.

- کاربرد تکنولوژی آموزشی در آموزش علوم.

- لزوم بازآموزی مدرسین موجود با روشهای جدید و ارزیابی آموخته‌های علمی
دانشجویان.

س. ج.

The Measurement of Moral Judgment, by Anne Colby and
Lawrence Kohlberg, 2 Vols. Cambridge University, 1987.

کتاب "سنجدش داوری اخلاقی" که در دو جلد توسط آن کلی و لارنس کهلبرگ
به نگارش در آمده حاصل ۲۰ سال تحقیق و تجربه در زمینه روانشناسی رشد اخلاقی و
بسخوص داوری اخلاقی و روشهای اندازه‌گیری آن است.

در جلد اول این کتاب با استفاده‌های مدل لارنس کهلبرگ استاد دانشگاه‌هایوارد
در مورد مراحل رشد داوری اخلاقی، چارچوب نظری لازم در زمینه رشد اخلاقی بمخواسته
داده می‌شود و مروری بر مطالعات انجام گرفته در زمینه صحت و اعتبار این چارچوب انجام
می‌گیرد.

در جلد دوم، سیستم طراحی شده جهت سنجدش داوری اخلاقی و نحوه استفاده
از آن به تفصیل تشریح گردیده است و مطالعات بین المللی انجام گرفته برای بررسی صحت
و اعتبار این سیستم مورد استفاده قرار می‌گیرد.

لازم به تذکر است که مدل کهلبرگ در زمینه رشد داوری اخلاقی در چارچوب
روانشناسی پدیداری و با نگرشی ساختاری طراحی شده است. مطالعه این کتاب برای
دانشجویان و محققانی که در زمینه روانشناسی اخلاق کار می‌کنند ضروری است.

ع. خ.

Thinking and Deciding, by Jonathan. Baron Cambridge University, 1988.

"فکر کردن و تصمیم گرفتن" ، نوشته جاناتان بارون ، پرسش قدیمی "فکر چیست؟" را از دیدگاه روانشناسی نوین مورد بررسی قرار داده است . نویسنده کتاب تلاش کرده است که با جمع آوری نظرات ارائه شده در زمینه های مختلف علمی و فلسفی نظریه خاص خود را در مورد فکر کردن تبیین کند . او معتقد است که هر فکر و تصمیم گیری هدف داری را می توان در چارچوب "تحقیق - استنتاج" تفسیر کرد . به نظر او فکر کردن عبارت است از استنتاجی که فرد بر اساس امکانات ، شواهد و اهدافی که در طول تحقیق برای او کشف می شود ، انجام می دهد . این کتاب که در ۲۲ فصل تنظیم یافته است طبیعت تعقل ، روش های تحقیق در باره فکر کردن ، تئوری حل مسئله ، پادگیری ، هوس ، خلاقیت ، منطق (که اعتبار آن را مورد سوال قرار می دهد) شکل گیری اعتقاد ، تئوری احتمالات و تصمیم گیری (از جمله تصمیم گیری های اخلاقی) و نهایتاً " جنبه های آموزشی مسئله را مورد تحلیل و بررسی قرار می دهد .

مولف در سراسر کتاب تلاش می کند سه سوال زیر را پاسخ دهد :

۱. سوال ارزشی : فکر کردن خوب و مطلوب چیست ؟
۲. سوال تاریخی : چگونه فکر می کنیم ، چه چیزی ما را از خوب فکر کردن باز می دارد ؟
۳. سوال علاجی : چه باید بکنیم که توانایی فکر کردن و تصمیم گیری خود را افزایش دهیم ؟

شاگردان و محققان رشته های فلسفه ، روانشناسی تربیتی ، علم تصمیم گیری و روانشناسی اجتماعی این کتاب را مفید خواهند یافت .

معرفی

"فهرست کتابهای ترجمه شده به فارسی". مشهد : آستان قدس رضوی . بنیاد پژوهش‌های اسلامی ، زیر چاپ .

فهرست کتابهای ترجمه شده به فارسی نام اثری است که کتابخانه بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی آن را گردآوری و تنظیم کرده و در دست چاپ است . این فهرست شامل مشخصات کتاب‌شناسی بیش از ۱۴ هزار عنوان کتاب می‌باشد که از ابتدای رواج صنعت چاپ در ایران (اواخر دوران قاجار) تا پایان سال ۱۳۶۶ در ایران چاپ شده است . در این اثر شیوه فهرست نویسی معمول در کتابداری نوین به کار رفته و بر اساس نام مولف تنظیم شده و برای افراد و سازمانهایی که به کار ترجمه، تالیف و تحقیقات کتاب‌شناسی مشغولند منبع سودمندی است . غلوه بر آن، اطلاعات کتاب‌شناسی این اثر که سعی شده است با دقت فراهم آید، فهرست نویسان کتابخانه‌ها را در فهرست نویسی کتابهای فارسی کم خواهد کرد .

کار تهیه و تدوین پیوست سال ۱۳۶۷ این فهرست نیز ادامه دارد . بزودی اطلاعیه بیش فروش این مجموعه از طریق جراید کثیر الانتشار به اطلاع خواهد رسید .
 (از محققان و مترجمان تقدماً می‌شود در صورتی که کتابی را در دست ترجمه دارند
 یا از آن مطلعند این بنیاد را آگاه فرمایند) .